

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2018

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslance

Františka Kopřivy

k vládnímu návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2019

(sněmovní tisk č. 287)

Vládní návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2019 se mění takto:

1. Výdaje kapitoly 396 –Státní dluh, specifický ukazatel Obsluha státního dluhu se snižují o částku 10 900 000 Kč.



2. Výdaje kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí se navyšují o částku 10 900 000 Kč v příslušných ukazatelích přílohy č. 4

Zvýšení výdajů celkem	10 900 000 Kč
-----------------------	---------------

Z toho zvýšení specifických ukazatelů o částky	
--	--

Humanitární pomoc	6 900 000 Kč
-------------------	--------------

Transformační spolupráce	4 000 000 Kč
--------------------------	--------------

Odůvodnění:

Navrhuje se posílení humanitární pomoci o 3% a transformační spolupráce o 5%.

ČR se zavázala do roku 2030 dosáhnout podílu 0.33 procent zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) na hrubém národním důchodu (HND). Tento příspěvek však nyní činí pouhých 0,13 % HND.

Prostředky na ZRS nelze vnímat jen jako výdaj, který se někam rozplyne, je to ve své podstatě investice do bezpečnější a důstojné budoucnosti na celém světě včetně naší země.

Česká republika má dobře nastavený systém humanitární pomoci a zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) (Viz např. Peer Review DAC OECD 2016). Je aktivní v řadě míst, kde dochází k náhlým humanitárním katastrofám či dlouhodobým krizím. Dlouhodobě podporujeme rozvojové projekty, které zlepšují podmínky pro důstojný život v daném místě tak, aby z něho nebylo nutno odcházet, to znamená, že se zaměřujeme na příčiny nucené migrace, nikoliv až na „hašení požárů“. Nestačí jenom posilovat bezpečnostní opatření na vnějších hranicích a přenášet břemeno na tranzitní země, je potřeba se orientovat také na prevenci.

Rozvojová spolupráce má stále podporu většiny české veřejnosti. Tři ze čtyř obyvatel ČR si myslí, že je potřeba pomáhat lidem v rozvojových zemích¹. Více než 90 % dotázaných již někdy přispělo na dobročinné účely². Polovina české populace již někdy darovala peníze na humanitární pomoc a více než třetina na rozvojovou spolupráci³.

Prostředky ZRS přispívají k mezinárodní snaze o zlepšení životních podmínek obyvatel v rozvojovém světě. Aktivita financované z těchto prostředků přispívají k zlepšování bezpečnostní situace ve světě včetně zemí EU. Zároveň pomáhají budovat dobré jméno ČR v řadě partnerských zemí, zlepšují zde podnikatelské prostředí a tím umožňují rozmnožovat obchodní příležitosti pro české firmy a následně umožnit bezpečné obchodní případy.

V současné době, kdy je ve světě trendem minimalizovat dotace a zvyšovat podíl investičního kapitálu v rozvojových zemích, potřebujeme prostředky na rozvojovou spolupráci pro co nejlepší zajištění konkurenceschopnosti ČR mezi ostatními dárči, zejména pro mobilizaci investičního kapitálu tak, abychom byli schopni účastnit se rozvojových investic svými dodávkami a službami.

Rozvojová pomoc funguje. Rozvojové cíle tisíciletí OSN ukázaly, že je možné bojovat proti chudobě, zlepšovat životní podmínky lidí a dát jim šanci na důstojný život. Od roku 1990 se počet lidí žijících s méně než 1,25 USD na den snížil o 1 miliardu. Počet podvyživených dětí klesl o polovinu stejně jako dětská úmrtnost. 90% dětí na světě chodí do školy.

Zároveň však téměř 800 milionů lidí žije v extrémní chudobě a prakticky stejný počet lidí je podvyživených. Přes 250 milionů dětí nechodí do školy, 2 miliardy lidí trpí nedostatkem vody, přes 60 milionů lidí po celém světě bylo nuceno opustit své domovy.

Zahraniční rozvojová pomoc by se měla zaměřovat na dlouhodobá řešení problémů v rozvojových zemích. Česká pomoc by měla být předvídatelná a transparentní, poskytovaná bez postranních úmyslů, a tak, aby bylo zřejmé, že je poskytována Českou republikou.

Rozvojová spolupráce pomáhá lidem zvládat problémy, které je jinak často nutí opouštět místa, kde žijí. Díky ní se lidé dokáží lépe připravit na klimatické změny - příchod stále častějšího sucha či povodní. Nebo získají vzdělání, které jim pomůže najít si práci či začít podnikat a tím si zajistit obživu pro sebe a svojí rodinu. Je výhodnější investovat do řešení problémů lidí na místě, než se potýkat s následky.

Transformační spolupráce odráží dlouhodobou zahraniční prioritu ČR, kterou je podpora svobody, demokracie a lidských práv. Tato priorita je součástí programového prohlášení vlády i dlouhodobých koncepčních dokumentů jako je Koncepce zahraniční politiky ČR a Koncepce podpory lidských práv a transformační spolupráce.

¹ Speciální Eurobarometr (č. 455, 2017)

² Kvantitativní výzkum STEM/MARK (2016): Mýty o rozvojové spolupráci, http://www.rozvojovka.cz/download/docs/375_prezentace-vysledku.pdf

³ FoRS (2014): Průzkum veřejného mínění, <http://www.fors.cz/pruzkum-verejneho-mineni>

Program transformační spolupráce podporuje dlouhodobě např. svobodu projevu, přístup občanů k informacím, možnost podílet se na veřejném dění a politice, budování právního státu a boj s korupcí, podporuje nezávislou občanskou společnost, její aktivity a nezávislá média, a to v nedemokratických zemích nebo zemích které procházejí demokratickou transformací.

Podpora lidských práv a transformační spolupráce vychází z principů obsažených v mezinárodních lidskoprávních smlouvách, kterými je Česká republika vázána, a kterými jsou vázány rovněž země, ve kterých se transformační spolupráce uskutečňuje.

Prioritními zeměmi jsou především země v oblasti západního Balkánu a východní Evropy, kde program pomáhá naplňovat také dlouhodobé teritoriální priority ČR, kterým je proevropské a prozápadní směřování těchto regionů. Budování otevřených demokratických společností také dlouhodobě přispívá ke stabilitě těchto oblastí a snižuje bezpečnostní rizika a hrozby. Posiluje tak stabilnější a bezpečnější sousedství. Program se rovněž teritoriálně doplňuje s programem rozvojové spolupráce.

ČR zde má vysokou přidanou hodnotu oproti řadě jiných států díky vlastní zkušenosti s nedemokratickým režimem a procesem transformace. Díky těmto zkušenostem dokážeme lépe než řada ostatních rozumět lidem a zemím, které podporujeme.

Podpora lidských práv a demokracie je v souladu s ekonomickými zájmy ČR a ekonomickou diplomacií, podpora demokracie a funkčního právního prostředí dlouhodobě napomáhá i stabilnímu prostředí podnikatelskému, které umožňuje i působení českých firem.

Proces demokratické transformace a budování občanské společnosti je dlouhodobý proces, pro který je důležitá kontinuální podpora. Neplánované výpadky ve financování programu mohou negativně ovlivnit i to, co již bylo v daných zemích vybudováno nebo zásadně zasáhnout do víceletých projektů, jejichž část již byla uskutečněna a tím znehodnotit již vynaložené prostředky.

Organizace se v rámci programu hlásí se svými projekty do otevřených výběrových řízení vyhlášených MZV, předložené projekty jsou hodnoceny komisí dle předem známých kritérií. Všechny projekty podpořené v rámci programu každý rok prochází nezávislým auditem.

Program umožňuje organizacím spolufinancovat velké zahraniční projekty. Což dále zvyšuje dopady českých projektů a pozitivní vnímání České republiky.